

Připomínky KDP ČR k Návrhu zákona o evidenci tržeb a o změně některých dalších zákonů

A. Obecně

1. Obecně k zákonu

Z důvodu větší přehlednosti právních norem navrhujeme oddělit novou právní úpravu evidence tržeb od souvisejících změn v dalších zákonech. Navrhujeme tedy předložit návrh:

- zákona o evidenci tržeb,
- zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb.

Za klientské řešení bychom považovali to, aby aplikace k EET umožňovala tisk dokladů pro zákazníka obsahujících veškeré náležitosti daňového dokladu. Poplatník by tak nemusel využívat více nástrojů. Bylo by vhodné v důvodové zprávě uvést, zda se s touto funkcionalitou počítá, případně od jakého okamžiku by měla být pro poplatníky dostupná.

B. Část první – Evidence tržeb

1. Obecně

EET zavádí vlastní XML strukturu neslučitelnou s EN 16931 (PEPPOL/UBL), čímž od roku 2030 vzniknou pro jednoho podnikatele dva samostatné reportingové systémy s nutností nákladné reimplementace. Souběh EET s pilíři ViDA navíc hrozí dvojnásobnou evidencí u e-commerce transakcí a technickým konfliktem certifikátů pro zahraniční podnikatele registrované přes OSS.

2. K § 1

Navrhujeme v důvodové zprávě k § 1 zákona podrobněji vysvětlit rozdíl mezi původní právní úpravou zákona o evidenci tržeb a navrhovanou právní úpravou, zejména ve vztahu k nálezu Ústavního soudu týkajícímu se plateb kartou. Z důvodové zprávy by mělo být jednoznačně zřejmé, z jakých důvodů se dovozuje, že navrhovaná právní úprava na rozdíl od předchozí umožňuje vyžadovat informace i o úhradách prováděných platební kartou a obdobnými platebními prostředky.

3. K § 7 odst. 1

Navrhujeme jednoznačně definovat kontaktní platbu, případně s odkazem na právní předpis, který bude kontaktní platbu definovat či upřesňovat. Podle návrhu má být kontaktní platbou mimo jiné platba, ke které dochází v provozovně poplatníka v souvislosti s objednáním nebo s přijetím zboží nebo služby (vycházíme z toho, že jelikož je mezi písmeny a) a b) spojka „nebo“, stačí pro kontaktní platbu splnit jednu z podmínek). Tato definice je však dle našeho názoru příliš široká a může například

zahrnovat i situaci, kdy podnikatel obdrží dodávku zboží či služby a následně provede v provozovně bezhotovostní úhradu faktury. V takovém případě by se mohlo jednat o platbu, ke které dochází v provozovně poplatníka v souvislosti s objednááním nebo přijetím zboží nebo služby.

Bude muset evidovat tržbu poplatník, který vystaví svému klientovi fakturu za své služby a následně tuto fakturu provedením bankovního příkazu z účtu klienta (k čemuž je zmocněn) uhradí, přičemž zadání úhrady provede ze své provozovny?

Provozovnou poplatníka se rozumí stavba nebo i pozemek související se stavbou? Např. pokud bude tržba hrazena QR kódem z předzahrádky restauračního zařízení nebo venkovního stánku s několika místy k sezení, tak se bude jednat o evidovanou tržbu?

4. K § 8 k pojmu ojedinečnost

Navrhujeme do důvodové zprávy doplnit více příkladů, co je a není ojedinečnost přijímání tržeb v hotovosti.

5. K § 8 odst. 3

Z návrhu není zřejmé, jak bude postupováno v případě zahraničních transparentních entit (např. typu GmbH & Co. KG), u nichž není poplatníkem samotná entita, ale její společníci. Není zřejmé, zda se má v těchto případech postupovat obdobně jako u tuzemských transparentních společností (v. o. s., k. s.).

Z návrhu také není zcela jednoznačně zřejmé, kdo bude evidovat v případě svěřenského fondu, kdyby se mělo jednat o samotný svěřenský fond.

6. K § 12 odst. 4

Navrhujeme, aby bylo v důvodové zprávě jednoznačně a nesporně uvedeno, že pro naplnění výjimky uvedené v daném odstavci je nezbytné současně splnit všechny podmínky uvedené pod následujícími písmeny. Domníváme se, že předložený text důvodové zprávy může svádět k výkladu, že pro vynětí z EET je dostačující samostatné splnění dílčí podmínky uvedené pod jednotlivými písmeny.

7. K § 12 odst. 5

V textu je chybně uveden odkaz na odstavec 3 písm. a) zákona o EET, kdy správně má být uveden odst. 4 písm. a).

8. K § 12 a § 13

Navrhujeme podrobněji zdůvodnit, proč je v některých případech vynětí z EET vázáno bez dalšího na typ poplatníka (například banka, obchodník s cennými papíry, územně správní celek) a v jiných případech se vynětí váže pouze na konkrétní činnost (např. osobní silniční přeprava či hazardní hry).

Z hlediska případných námitek z titulu možné protiústavní diskriminace by bylo vhodnější zvolit jednotné řešení, a to vyjmout z EET konkrétní činnosti, u nichž z různých důvodů nedává smysl EET zavádět. Je pravda, že v případě vynětí poplatníka jako takového v mnoha případech nebude z principu věci přicházet v úvahu, že by provozoval jinou činnost, než u které EET nedává smysl, nelze to však například z hlediska správy vlastního majetku zcela vyloučit. Je proto nutné se připravit na možnou argumentaci rozporu tohoto obecného vynětí s účelem zákona (dle § 1 narovnání podnikatelského prostředí), například v situacích, kdy by tyto subjekty provozovaly restaurační zařízení, u kterého by nebyly povinny realizovat EET, a byly by tak ve výhodě oproti ostatním subjektům. Tuto skutečnost navrhuje podrobněji posoudit a případně promítnout do změny textu zákona či minimálně do důvodové zprávy a zprávy RIA.

Navrhuje sjednotit rozsah výjimek pro všechny druhy dopravy. Není jasné, proč je vyjmuta zcela osobní železniční přeprava (včetně např. zážitkových jízd parními vlaky), ale nejsou vyňaty nepravdelná osobní silniční a lodní přeprava.

9. K § 16 odst. 1

Dle návrhu je povinností oznámit údaje o všech evidenčních jednotkách, pokud nejméně v jedné se uskutečňují evidované tržby. Vzhledem k poměrně široké definici evidenční jednotky v § 4 může u velkých subjektů jít o poměrně výraznou administrativní zátěž, zejména v situacích, kdy evidence tržeb probíhá například pouze v jedné malé provozovně. Jelikož zároveň dle § 16 odst. 3 je povinnost oznamovat změny, považovali bychom ze vhodnější oznamovat pouze ty evidenční jednotky, v nichž jsou uskutečňovány evidované tržby.

10. K § 16 odst. 2

V textu zákona není jakkoliv podrobněji uvedeno ani specifikováno, co se rozumí druhem evidenční jednotky a převažujícím druhem vykonávané podnikatelské činnosti prostřednictvím této evidenční jednotky. Pokud zohledníme, že důvodová zpráva hovoří o tom, že sankcí za nesplnění oznamovací povinnosti je pokuta podle § 247a DŘ, je otázkou, zda by tato sankce mohla dopadat i na případné chybné uvedení předmětných údajů. I z toho důvodu by měly být tyto požadované údaje specifikovány v textu právní normy. Navrhovali bychom také, aby případné chybné uvedení daných údajů, kdy výběr z možných variant může být do značné míry subjektivní, nebylo sankcionováno.

11. K § 13 odst. 1 písm. a)

Z povinnosti evidence jsou vyňaty tržby z drobné vedlejší podnikatelské činnosti veřejně prospěšných poplatníků, nejsou však vyňaty tržby z drobné vedlejší podnikatelské činnosti poplatníků, kteří sice nebyli založeni za účelem dosahování zisku a zisk nerozdělují a užívají pro svou hlavní činnost, ale nejsou pro účely zákona o daních z příjmu označeni za veřejně prospěšné poplatníky jako např. profesní komory s povinným členstvím, zdravotní pojišťovny, český rozhlas atd. Přitom

argumenty pro racionalitu vynětí z povinnosti evidence lze aplikovat i na tyto poplatníky. Z tohoto důvodu navrhuje změnit text na:

„z drobné vedlejší podnikatelské činnosti poplatníků, kteří nebyli založeni za účelem dosahování zisku, zisk nerozdělují a používají jej na svou hlavní činnost“.

12.K § 13 odst. 1 písm. a)

Zákon zavádí neurčitý pojem „drobná činnost“ s plným vědomím, že není jasné, co tento pojem označuje. Viz důvodová zpráva K § 13 odst. 1 písm. a).

„Konkrétní hranici limitující příjem z drobné vedlejší činnosti nastaví aplikační metodická praxe, která zohlední aktuální situaci.“

Zákon tak staví poplatníka do situace, kdy do určité hranice příjmů nemá povinnost evidence, tuto hranici však zákon neurčuje, poplatník ji nezná a bude ex post určena. S tím, že následně může být poplatník zpětně sankcionován za nezahájení evidence při překročení této hranice.

Přitom v minulé verzi EET byly tyto podmínky zcela jednoznačně určeny: povinnost evidovat tržby neměl veřejně prospěšný poplatník, jehož příjmy podléhající evidenci v předchozím kalendářním roce nepřesáhly vyšší ze dvou hranic - 300 tis. Kč nebo 5 % celkového obratu.

Z tohoto důvodu navrhuje hranici obdobným způsobem zavést do zákona nebo pověřit Ministerstvo financí, aby tento limit stanovoval vyhláškou dle potřeb průběžné aplikační metodické praxe.

13.K § 13 odst. 1 písm. b)

“ze vztahu souvisejícího s pracovněprávním nebo obdobným vztahem” – jedná se o příliš neurčitý pojem.

Souvisí například platba zaměstnavatele společnosti vydávající stravenky s pracovněprávním vztahem. Domníváme se, že souvislost zde je, stravenky zjevně nakupují většinou pro zaměstnance. Zákon by měl být formulován přesněji, aby nevznikaly pochybnosti, co není nutné hlásit.

14.K § 13 odst. 1 písm. c)

Navrhujeme doplnit text:

„ze stravování a ubytování žákům a studentům a jejich pedagogickému doprovodu poskytovaného školou, vysokou školou nebo školským zařízením,“

Odůvodnění: V případě že jedna škola zajistí žákům jiné školy za úplatu tyto služby, nepodléhají povinnosti evidence; pokud je zajistí vlastním učitelům – zaměstnancům, nepodléhají této povinnosti rovněž; pokud však s cizími žáky dorazí jejich učitelé, bude jejich úhrada povinnosti podléhat. Přitom ne vždy bude vyloučena dle jiných

ustanovení (příspěvková organizace apod.). V praxi při zavádění minulé vlny EET se tento případ opakovaně u některých subjektů objevil jako jediné tržby podléhající evidenci. Přitom jejich vyloučení odpovídá racionalitě řešení.

15.K § 13

V odst. 1) se za písm. g) doplňuje písm. h), které zní:

„h) za pronájem nemovité věci nebo souvisejících služeb v případě pronájmu bez poskytování jiných než základních služeb, který uspokojuje bytovou potřebu nájemce, poskytovaného právnickou osobou.“

Odůvodnění:

Stejně jako příjem z nájmu u fyzických osob (§ 9) není předmětem evidence tržeb, navrhuje se, aby příjem z dlouhodobého nájmu, který slouží k uspokojování bytových potřeb, byl vyňat z evidence tržeb i u právnických osob. Oproti pravidlu pro fyzické osoby je vynětí z evidence užší a týká se pouze pronájmu bytů. Ustanovení míří především na Společenství vlastníků jednotek, bytová družstva, ale v případě správy bytového fondu se vztahuje na všechny typy právnických osob.

Pokud by bylo možné výjimku z EET pro popsané případy dovodit z § 8 odst. 1 písm. b) zákona, navrhuje se tuto skutečnost výslovně uvést v důvodové zprávě.

16.K 14 odst. 3

Jak se míra zapojení zákazníka bude odrážet u samoobslužných kiosků – Ikea, McDonald? Jedou na NFC platby a je to spíše jako samoobslužná pokladna. Takže automaty budou vyňaty a kiosky ne? Doporučujeme popsat v důvodové zprávě, případně upravit text zákona.

17.K § 14 odst. 4

“které se nachází mimo provozovnu” - v důvodové zprávě je uvedeno, že lesní bar není provozovnou. Historicky jsem se setkali s výkladem, že lesní bar je jednoznačně provozovnou ve smyslu živnostenského zákona. Doporučujeme tedy zvážit, jestli je tato část důvodové zprávy správně.

18.K § 15

Návrh umožňuje získat certifikát pouze prostřednictvím daňové informační schránky. To fakticky znemožňuje využít pro získání certifikátu institut zastoupení, resp. zmocnění. Mnoho poplatníků přenechává plnění svých daňových a jiných povinností zmocněnci (daňový poradce, advokát, účetní apod.) a svojí daňovou informační schránku neobsluhuje.

Získání certifikátu výhradně prostřednictvím daňové informační schránky tak vyžaduje ze strany každého poplatníka, včetně malých OSVČ, „osobní návštěvu“ daňové informační schránky buď za účelem přímo získání certifikátu nebo za účelem pověření

jiného uživatele přístupem do daňové informační schránky. Tato skutečnost může být v případě zejména starších OSVČ výraznou administrativní překážkou.

Předešlý zákon o EET (112/2016 Sb.) umožňoval získat tzv. autentizační údaje na základě prostého zmocnění podle § 27 DŘ.

Navrhujeme proto technicky i právně přizpůsobit proces získání certifikátu tak, aby jej bylo možno získat i na základě písemného zmocnění.

Obdobně navrhujeme i přístup k evidovaným údajům (dle § 23) umožnit prostřednictvím jiného systému, než DIS+.

19.K § 17

Požadavek zákona evidovat tržbu již při jejím zadání je vysvětlen v důvodové zprávě. Zákon samotný by měl být formulován tak, aby byl srozumitelný bez čtení důvodové zprávy. Navrhujeme zpřesnit formulaci požadavku na evidování tržby při zadání, aby bylo zřejmé, že se poplatník o zadání musí nezpochybnitelným způsobem dozvědět.

20.K § 17 odst. 1

„nejpozději při jejím uskutečnění“ - zákon požaduje odeslání zprávy v momentě přijetí tržby, což u drobného podnikatele bez pokladního systému nemusí být prakticky možné. Zákon klade bezdůvodné požadavky. Není totiž vůbec zřejmé, jak je ohrožen smysl a účel zákona tím, jestli bude tržba evidována v momentě přijetí tržby, nebo o minutu a půl později, či na konci dne.

21.K § 17 odst. 2

Navrhujeme blíže definovat okamžik uskutečnění tržby s ohledem na okamžik, kdy se poplatník o přijetí tržby mohl dozvědět. V případě bezhotovostních plateb plátce vždy vydává příkaz k provedení evidované tržby dříve, než je evidovaná tržba přijata na účet příjemce platby, přičemž návrh zákona spojuje povinnost evidence s objektivním skutečností (vydání příkazu k platbě), nikoliv se subjektivní možností (plátce se o přijetí tržby dozvěděl nebo dozvědět mohl). Návrh zákona nestanoví objektivní ani subjektivní lhůtu, ve které lze nejpozději tržbu evidovat.

Navrhujeme zavést možnost souhrnné denní evidence tržeb, přičemž evidenční povinnost by bylo možné splnit např. do konce následujícího pracovního dne.

22.K § 18 odst. 1

Není zřejmé, co znamená označení *„pokladního označení“*, na kterém je tržba evidována. Navrhujeme tuto skutečnost specifikovat přímo v textu zákona. Stejně jako v případě připomínky k § 16 dále navrhujeme, aby případné nesprávné uvedení tohoto údaje (i zde se obáváme možného subjektivního vlivu) nepodléhalo žádné sankci.

23.K § 19

V odstavci 1 dle našeho názoru chybí slovo *„poplatníka“*.

24. K § 20

Navrhujeme odstranit část věty *“podle druhu a způsobu vykonávané činnosti tak, aby se jejím stanovením nemařil průběh evidence tržeb vzhledem k druhu a kvalitě připojení k veřejné datové síti”*.

Jedná se subjektivní hodnocení, vzhledem k výši pokut není na místě. Domníváme se, že časový limit by měl být objektivní a nevytvářet spory tím, že se správce daně domnívá, že v daném konkrétním čase a místě by mohlo být sekund 6.

25. K § 24 a k § 25

Z textu právní normy chybí při ukládání sankcí zohlednění skutečnosti, kdy podnikatel učiní vše, co je po něm možné spravedlivě požadovat, ale k pochybení v oblasti EET dojde z důvodu, která je jednoznačně přiřitatelná zaměstnanci poplatníka. V takovéto situaci by mělo být možné sankci neudělit, případně tuto sankci prominout.

C. Část druhá – změna zákona o daních z příjmů

1. K bodu 1 (§ 2b odst. 1 písm. a))

Navrhujeme legislativně zpřesnit pojem *„příjmy ze samostatné činnosti“*.

Odůvodnění:

Limit 1 000 000 Kč představuje klíčovou podmínku pro možnost přihlášení k přírážce zprošťující povinnost evidovat tržby. Použitý pojem *„příjmy ze samostatné činnosti“* však není v návrhu blíže specifikován a není zřejmé, zda se jedná o všechny příjmy podle § 7 zákona o daních z příjmů nebo o příjmy rozhodné pro vstup do paušálního režimu. Upřesnění pojmu by přispělo k odstranění případných výkladových nejasností při aplikaci zákona.

Návrh řešení:

Doplnit explicitní odkaz na definici příjmů rozhodných pro vstup do paušálního režimu nebo pojem legislativně vymežit.

2. K § 6 odst. 9 písm. d)

Navrhujeme zvážit úpravu § 6 odst. 9 písm. d) ZDP, který podmiňuje osvobození nepeněžního plnění pořízením zboží zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru od zdravotnických zařízení. Takto nastavená podmínka podle našeho názoru není zcela racionální, neboť rozhodující by měla být především povaha pořizovaného zboží, nikoli osoba poskytovatele.

Současná úprava totiž vylučuje případy, kdy zaměstnavatel pořizuje dané zboží přímo od výrobce, ačkoli jediným rozdílem je nižší pořizovací cena. Konstrukce ustanovení tak může zaměstnavatele nepřímo motivovat k dražšímu pořízení tohoto zboží

prostřednictvím zdravotnických zařízení, což z ekonomického hlediska nedává smysl a může být současně v rozporu s povinností péče řádného hospodáře podle zákona o obchodních korporacích. Navrhovaná úprava by přitom nebyla v rozporu s účelem daného osvobození.

Doporučujeme proto zvážit úpravu textu ustanovení tak, aby rozhodujícím kritériem byla povaha pořízovaného zboží, nikoli osoba jeho poskytovatele.

3. K § 6 odst. 9 písm. d) bod 1

U benefitů dle tohoto ustanovení je z úplného znění zřejmé, že zůstává zachován limit pro osvobození ve výši průměrné mzdy. Jelikož se důvodová zpráva o této skutečnosti vůbec nezmiňuje, není zřejmé, zda jde o záměr, či nikoliv a zda limit nebyl ponechán pouze nedopatřením.

V případě, že záměrem skutečně je u těchto benefitů limit pro osvobození zachovat, považujeme za důležité tuto skutečnost v důvodové zprávě výslovně uvést a zároveň vysvětlit důvody zachování limitu v těchto případech. Toto odůvodnění by se mělo promítnout i do zprávy RIA.

4. K bodu 4 (§ 6 odst. 9 písm. d) bod 2)

Navrhujeme v důvodové zprávě blíže vymezit podmínku „*obvyklosti*“ při poskytování příspěvku na kulturní nebo sportovní akce, a to včetně uvedení ilustrativních příkladů.

Současně doporučujeme upřesnit, že obvyklost má být posuzována zejména s ohledem na typ a velikost zaměstnavatele. Samotná skutečnost, že v určité lokalitě není poskytování takového benefitu s ohledem na povahu zaměstnavatele běžné, by neměla být považována za překážku. Zároveň by mělo být v důvodové zprávě výslovně vyjádřeno, že účelem uvedené podmínky je především zamezit zjevným excesům při poskytování těchto benefitů, nikoli vytvářet jakousi „mapu“ obvyklosti jejich poskytování v jednotlivých regionech.

5. K bodu 4 (§ 6 odst. 9 písm. d) bod 2)

Text zákona je již tak komplikovaný, že si nejsme jisti, zda se obvyklost vztahuje nebo nevztahuje na použití vzdělávacích nebo rekreačních zařízení, použití zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona, knihovny zaměstnavatele nebo tělovýchovných a sportovních zařízení.

6. K § 6 odst. 9 písm. d) a § 25 odst. 1 písm. h)

Přechodná ustanovení váží aplikaci § 6 odst. 9 písm. d) a § 25 odst. 1 písm. h) ZDP v novém znění na moment „*poskytnutí benefitu zaměstnanci*“. Pro právní jistotu poplatníků a eliminaci následných diskusí navrhujeme, aby byl pojem „*poskytnutí benefitu zaměstnanci*“ vysvětlen v důvodové zprávě k těmto ustanovením.

7. K bodu 5 (§ 6 odst. 9 písm. d) bod 4)

Navrhujeme do důvodové zprávy doplnit, jak plátce prakticky pozná, že se jedná o komunitní službu. Pokud není jednoduchý postup rozpoznání komunitní služby nebo postup vyžaduje nějaké subjektivní hodnocení ze strany plátce pak zvážit vypuštění podmínky komunitní služby.

8. K bodu 6 (§ 6 odst. 9 písm. g))

V důvodové zprávě je uvedeno:

„Limit výše osvobozeného spropitného se stanoví za jednotlivé kalendářní měsíce a stanoví se jako 7 % z měsíčních příjmů zaměstnavatele ze stravovacích služeb za kalendářní měsíc, přičemž tento limit se vztahuje v úhrnu na všechny zaměstnance zaměstnavatele. Zaměstnavatelům se tedy dává možnost rozdělit přijaté spropitné na jednotlivé zaměstnance, ale vždy tak, aby celková výše osvobozeného spropitného v úhrnu za všechny zaměstnance nepřesáhla 7 % měsíčních příjmů zaměstnavatele ze stravovacích služeb. Tak např. v situaci, kdy mají jednotliví zaměstnanci odlišné pracovní úvazky nebo někteří z nich v daný měsíc čerpají dovolenou, mohou jednotliví zaměstnanci dostat rozdílné podíly na celkovém spropitném a také jim může být „přidělena“ jiná část z limitu pro osvobození spropitného. Ustanovení současně řeší situaci, kdy zaměstnavatel neurčí, jak je limit osvobozeného spropitného mezi zaměstnance rozdělen. V takovém případě se uplatní pravidlo stanovené v zákoně, že pro každého zaměstnance je limit pro osvobození roven podílu 7 % z měsíčních příjmů zaměstnavatele ze stravovacích služeb za daný kalendářní měsíc a počtu zaměstnanců tohoto zaměstnavatele, kteří za výkon činnosti u tohoto zaměstnavatele obdrželi za daný kalendářní měsíc spropitné. V takovém případě tedy bude limit výše osvobozeného spropitného pro všechny zaměstnance téhož zaměstnavatele totožný. Obecně z konstrukce limitu pro osvobození vyplývá, že limit bude každý měsíc jiný v závislosti na výši příjmů zaměstnavatele a také na tom, kolik zaměstnanců u něho bude daný měsíc vykonávat uvedenou činnost.“

Nicméně navrhovaný text zákona je následující:

„spropitné ze stravovacích služeb za kalendářní měsíc do výše podílu 7 % z měsíčních příjmů ze stravovacích služeb zaměstnavatele, u kterého poplatník vykonává činnost, ze které mu plynou příjmy podle odstavce 1 písm. a) až c), a počtu zaměstnanců tohoto zaměstnavatele, kteří za výkon činnosti u tohoto zaměstnavatele obdrželi za daný kalendářní měsíc spropitné ze stravovacích služeb, nebo do výše určené zaměstnavatelem tak, aby úhrn osvobozeného spropitného ze stravovacích služeb zaměstnanců, kteří u něho v daném kalendářním měsíci vykonávají činnost, ze které plynou příjmy podle odstavce 1 písm. a) až c), nepřekročil 7 % z jeho měsíčních příjmů ze stravovacích služeb; spropitným ze stravovacích služeb se pro účely daní z příjmů rozumí spropitné poskytnuté dobrovolně zaměstnanci osobou odlišnou od zaměstnavatele, u kterého vykonává činnost, ze které mu plynou příjmy podle odstavce 1 písm. a) až c), v přímé souvislosti s poskytnutím stravovací služby, pokud

1. *je stravovací služba poskytnuta v provozovně stravovacích služeb; provozovnou stravovacích služeb se pro účely daní z příjmů rozumí provozovna podle živnostenského zákona, v níž je provozována stravovací služba spočívající v přípravě a prodeji pokrmů k přímé spotřebě v této provozovně, a*
2. *je poskytování spropitného za činnost, kterou zaměstnanec vykonává, obvyklé,“*

Výše uvedený text zákona lze číst jako měsíční limit 7 % příjmů na každého zaměstnance, nikoliv v úhrnu za všechny zaměstnance. Není z textu zákona srozumitelné, že výše uvedený limit by se měl podělit počtem zaměstnanců. Text zákona tak neodpovídá důvodové zprávě.

9. K bodu 6 (§ 6 odst. 9 písm. g))

1. V textu návrhu je uvedeno, že pokud zaměstnavatel nestanoví limity jinak, limit má být rozpočítán na všechny zaměstnance, kteří obdrželi příjem. To je dle našeho názoru nepřesné a zavádějící, neboť i s použitím důvodové zprávy se má limit rozpočítávat na všechny zaměstnance, kteří se podílejí a obsluze, případně přípravě jídla, proto navrhuje v tomto ohledu text upravit.
2. Minimálně v důvodové zprávě by mělo být popsáno, jak na spropitné bude pohlížet zaměstnavatel, to znamená, zda je spropitné předmětem daně z příjmů a DPH na straně zaměstnavatele. Pokud by tomu tak bylo, mělo by být výslovně uvedeno, že jeho poskytnutí zaměstnancům je na straně zaměstnavatele daňově uznatelným výdajem dle § 24 odst. 2 písm. j) bod 4 ZDP. Pokud by nemělo spropitné podléhat zdanění na straně zaměstnavatele, je nutné se vypořádat s otázkou, kdo by v takovémto případě byl zaměstnavatel dle § 6 odst. 2 ZDP ve vazbě na § 38c ZDP, a proč by při této konstrukci jim nebyl zákazník, který poskytuje spropitné. Subjekt poskytující spropitné by mohl být považován dle ZDP za zaměstnavatele a případného plátce daně z příjmů ze závislé činnosti (tj. povinnosti vedení mzdového listu, odvodu daně a plnění povinností v rámci JMZH). Navíc by tento příjem nemohl být od daně osvobozen, protože zaměstnavatel by nebyl zaměstnavatelem s příjmy ze stravovacích služeb. Proto je toto precizní vymezení velmi důležité.
3. V důvodové zprávě bychom považovali za důležité uvést, zda osvobození spropitného dopadá i na stravování bufetového typu, kdy má možnost zákazník si jídlo odnést, typu McDonald 's.

10. K bodu 7 (§ 6 odst. 18)

Navrhujeme, aby v důvodové zprávě bylo popsáno a zdůvodněno, že se jedná o věcnou změnu, kdy od 1.1.2027 nebude nepeněžitý příjem na straně zaměstnance ve formě použití zařízení péče o předškolní děti, věku včetně mateřské školky podle školního zákona, oceněn speciální metodou dle § 6 odst. 18 ZDP ve znění účinném do 31.12.2026, ale měli by tak být aplikovány obecné principy dle § 6 odst. 3 ZDP. To znamená, že bude vycházet z ocenění dle § 6 odst. 3 ZDP, jako v případě ostatních zaměstnaneckých benefitů.

Toto ocenění bude i od 1.1.2027 nezbytné, zejména v případě pokud zaměstnavatel zvolí postup, kdy tento benefit bude považovat za daňově uznatelný výdaj dle § 24 odst. 2 písm. zs) ZDP a zároveň jej bude dodávat na straně zaměstnance jako nepeněžitý příjem. Bylo by vhodné do důvodové zprávy uvést konkrétní příklady.

Navrhujeme rovněž posoudit, zda z tohoto hlediska není nutné doplnit přechodné ustanovení, ze kterého by vyplývalo, že nový způsob ocenění tohoto benefitu se bude uplatňovat i na případy, kdy nárok na tento benefit vznikl (smlouva byla uzavřena) před 1.1.2027.

11. K bodu 14 (§ 35bd odst. 6) – Předškolní zařízení

§ 35bd odst. 6 ZDP nově definuje pojem předškolní zařízení, § 24 odst. 2 písm. zs) ZDP pracuje s termínem zařízení péče o děti předškolního věku a mateřské školy. Změna terminologie v § 24 odst. 2 písm. zs) ZDP je odůvodněná následujícím textem důvodové zprávy. Domníváme se, že v návaznosti na znovuzavedení definice předškolního zařízení je třeba zvážit i související změnu § 24 odst. 2 písm. zs) ZDP tak, aby byla zajištěna provazba těchto dvou ustanovení.

"V návaznosti na navržené zrušení slevy za umístění dítěte a společně s ní i vymezení předškolního zařízení v dosavadním § 35bb odst. 6 zákona o daních z příjmů a také v návaznosti na zrušení osvobození nepeněžitých příjmů zaměstnance ve formě podle § 6 odst. 9 písm. d) zákona o daních z příjmů se navrhuje vycházet z dosavadního § 6 odst. 9 písm. d) bodu 2 zákona o daních z příjmů a ustanovení § 24 odst. 2 písm. zs) zákona o daních z příjmů upravit tak, že namísto pojmu „předškolní zařízení“ bude použito obecnější vyjádření, a sice „zařízení péče o děti předškolního věku“. Pojem zařízení péče o děti předškolního věku nebude pro účely zákona o daních z příjmů nijak vymezeno, a proto je nutné vycházet z jeho obecného významu. Z hlediska daňové uznatelnosti výdajů na straně zaměstnavatele v důsledku použití tohoto obecného pojmu tak dochází k rozšíření, neboť výdaji vynaloženými na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů nově budou výdaje na provoz nebo příspěvky na provoz jakéhokoliv zařízení péče o děti předškolního věku, tj. i na provoz zařízení, která nejsou mateřskými školami podle školského zákona, dětskými skupinami podle zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině ani zařízeními péče o dítě předškolního věku provozovanými na základě živnostenského oprávnění. Daňová uznatelnost výdajů na provoz mateřské školy podle školského zákona včetně jejich zahraničních alternativ zůstane zachována beze změn. Ve vztahu k mateřské škole se navrhuje legislativně-technická úprava spočívající ve vypuštění odkazu na školský zákon, díky čemuž bude pojem mateřská škola zahrnovat taktéž mateřské školy podle zahraniční právní úpravy, aniž by bylo nutné tuto skutečnost výslovně zmiňovat v textu ustanovení."

12. K bodu 33 (§ 38t odst. 8)

Z principu věci by tato nová oznamovací povinnost měla být poprvé aplikována až 31.1.2028 (tj. za zdaňovací období roku 2027). Tuto skutečnost je však nutné zahrnout do přechodného ustanovení, případně do účinnosti novely.

13.K § 38l odst. 1 písm. g)

Navrhovaný text zákona:

„potvrzením poplatníka vyživujícího v daném zdaňovacím období totéž dítě jako poplatník a žijícího alespoň po část daného zdaňovacího období s tímto dítětem ve společně hospodařící domácnosti; potvrzení musí obsahovat jméno poplatníka, jméno vyživovaného dítěte a výši uplatněné slevy za umístění dítěte,“

Navrhujeme do textu zákona doplnit formulaci „tímto druhým poplatníkem“, aby z textu zákona bylo srozumitelné, že potvrzení dokládá výši slevy případně uplatněné druhým poplatníkem.

„potvrzením poplatníka vyživujícího v daném zdaňovacím období totéž dítě jako poplatník a žijícího alespoň po část daného zdaňovacího období s tímto dítětem ve společně hospodařící domácnosti; potvrzení musí obsahovat jméno poplatníka, jméno vyživovaného dítěte a výši uplatněné slevy za umístění dítěte tímto druhým poplatníkem,“

14.K § 38t odst. 8

V rámci § 35db odstavce 6 ZDP je vymezeno, že předškolním zařízením se rozumí i obdobná zařízení v zahraničí (např. mateřské školy, zařízení služeb péče o dítě). Jak budou novou oznamovací povinností (v elektronické podobě) plnit tyto zahraniční subjekty? Vůči jakému správci daně by měla být tato povinnost plněna?

Připomínky zpracovali: Jiří Nesrovnal, člen Prezidia a vedoucí Sekce DPPO při Odborném kolegiu KDP ČR, Lenka Nováková, vedoucí Sekce DPFO při Odborném kolegiu KDP ČR.

Připomínky zaslali: Petr Beránek, Michal Frankl, vedoucí Sekce POP při Odborném kolegiu KDP ČR, Petr Frisch, Tomáš Hajdušek, vedoucí Sekce správy daní a poplatků při Odborném kolegiu KDP ČR, Miroslav Holoubek, Martin Kopecký, Pavel Lampa, Blanka Marková, vedoucí Diskusní skupiny malého podnikání při Odborném kolegiu KDP ČR, Eva Marková, Jiří Nesrovnal, člen Prezidia a vedoucí Sekce DPPO při Odborném kolegiu KDP ČR, Lenka Nováková, vedoucí Sekce DPFO při Odborném kolegiu KDP ČR, Pavel Říha, Milan Sedmihradský, Marie Velflová, členka Prezidia, členové Sekce neziskové organizace při Odborném kolegiu KDP ČR.